

233P

BAJALO IVO

TEHNOLOGIJA DRVETA

**ZA I i II RAZRED INDUSTRIJSKIH ŠKOLA
I ŠKOLA UČENIKA U PRIVREDI**

I i II DIO

SVJETLOST / SARAJEVO

1 9 5 3

UVOD

U prirodi ima mnogo materijala koji služe za podmirivanje ljudskih potreba. Te materijale nazivamo još i sirovinama. One se prerađuju na razne načine. Od njih se najprije prave poluproizvodi (polufabrikati), a od poluproizvoda izrađujemo proizvode (fabrikate). Stabla iz šume su sirovina za pilane, a željezna rudača je sirovina za industriju željeza itd. Daske, grede i letve su proizvodi pilana. Prerađena željezna rudača daje nam poluproizvod — sirovo željezo. Od ovih poluproizvoda daljom preradom dobiju se gotovi proizvodi — predmeti. Stolari od dasaka, koje su poluproizvodi, daljom preradom, tj. piljenjem, blanjanjem, bušenjem rupa itd., izrade ormare, vrata, prozore ili nešto drugo. Tako isto od sirovog željeza, koji je poluproizvod, izrađujemo, recimo, livanjem gotove predmete, napr. razne dijelove mašina itd.

Iz navedenih primjera vidi se da je dug postupak dok se dobije od sirovine fabrikat. Postoji posebna nauka koja proučava taj postupak. Ta nauka zove se **tehnologija**. Prema tome **tehnologija je nauka koja proučava na koji se način dolazi do sirovina, preradu tih sirovina u poluproizvode i proizvodnju gotovih predmeta ili proizvoda**. Ova nas nauka upoznaje i sa unutrašnjom građom materijala, s njegovim tehničkim, fizičkim i kemiskim osobinama, kao i sa greškama tog materijala.

Ime tehnologija dolazi od grčke riječi »techne«, što znači vještina i »logos« što znači nauka.

Podjela tehnologije

Ako se u tehnologiji govori o više vrsta raznih materijala i proizvoda, onda se ona zove **opšta tehnologija**. Opštu tehnologiju dijelimo na dvije osnovne grupe i to na: 1) **mehaničku** i 2) **kemisku tehnologiju**.

SADRŽAJ

UVOD

Strana

I DIO — TEHNOLOGIJA DRVETA

Tehnologija drveta	9
Prašuma i šuma	10
Stablo	12
Unutarnji izgled drveta	18
Elementi građe ili sklopa drveta	21
Kemiski sastav drveta	28
Tehničke osobine drveta	32
A) Estetske osobine drveta	33
B) Fizičke osobine drveta	39
C) Mehaničke osobine drveta	46
D) Fizičko-kemiske osobine drveta	55
Greške ili mane drveta	64
A) Greške u građi drveta	64
B) Greške nastale od uzroka fizičke prirode	71
C) Greške u boji drveta	75
D) Greške prouzrokovane od biljnih i životinjskih neprijatelja drveta	79
Sječa šume i način otpreme drveta	81
Sertiranje — razvrstavanje drveta	85
Vrste drveta	88
A) Najpoznatiji evropski četinari	89
B) Evropski lišćari	91
C) Vanevropski četinari	101
D) Vanevropski lišćari	103
Literatura	

II DIO — PRERADA DRVETA

Drvo za kemisko iskorištavanje	111
Sušenje drveta	136
Parjenje drveta	143
Savijanje drveta	144
Izrada parketa	146
Izrada sanduka	148
Furniri	150
Ukočeno drvo	166
Vještačko drvo	173
Ploče od drvne vune	175
Briketi	176
Drveno brašno	176
Transport rezane robe	176
Jugoslavenski standard	177
Literatura	